

РЕЦЕНЗИЯ

Вх. № PA 20-325 / 01.08.2019г.

на научните публикации на доц. д-р Веселина В. Димитрова

във връзка с участие в обявения в ДВ бр. 38/10.05.2019г. конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в ИУ -Варна по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения” /зелена и обратна логистика/

рецензент: проф. дин Ивона Г. Якимова

катедра „Обща икономическа теория” – ИУ-Варна

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност “професор” от Икономически университет–Варна по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения” участва един кандидат – доц. д-р Веселина Василева Димитрова, който напълно отговаря на всички критерии и изисквания, свързани с конкурса.

Кандидатът е представил справка за научна продукция, включваща 70 научни публикации в рамките на 1 361 страници, от които 25 в реферирани издания. В конкурса за „професор” участват и са представени 39 от публикациите в обем от 711 страници, издадени в 16 реферирани научни издателства. 17 от научните трудове са самостоятелни, в т.ч. 4 монографии или студии, 4 научни статии, 3 научни доклада, 3 учебници и учебни помагала и 3 други публикации. Останалите 22 труда – 3 монографии или научни студии, 9 научни статии и 10 научни доклада са в съавторство с български и чуждестранни колеги. Прави впечатление ритмичността и последователността на публикуване на авторката – всички представени публикации са след 2009 година, когато Веселина Димитрова се хабилитира в звание „доцент”, като годишно публикационната ѝ дейност се движи средно в рамките на 3-4 научни изяви.

I. Научно-изследователски акценти и постижения

Тематичното съдържание на научните трудове на доц. д-р В. Димитрова илюстрира силна научна интуиция и пиетет към особено актуални и слабо изследвани значими научни проблеми, които тя анализира и интерпретира както в строго теоретичен, така и в подчертано практико-приложен план. Нещо повече, фокусът на избраната от нея научна проблематика е силно концентриран около взаимно обвързани помежду си научни проблеми, които с времето и натрупания изследователски опит се анализират все по-дълбоко и обхватно. Това представя В. Димитрова като сериозен и задълбочен изследовател, който непрекъснато следи най-новите тенденции в развитието на изследваните от него процеси и се старее да предизвика интереса на българската икономическа теория и практика към тяхното осмисляне и практическо използване.

Още в началото на научната си кариера доц. д-р Димитрова се насочва към стопанската логистика и нейното значение за компаниите, дейност, която в края на 90-те години на XX век (времето на нейните първи стъпки в научното развитие) бе твърде нова и недостатъчно позната както в нашата икономическа теоретична мисъл, така и в практиката на българските фирми. Този научен интерес тя запазва и развива в следващите години, пренасяйки акцентите от чистата или директна логистика към кръговата икономика, зелените иновации и обратната логистика на фирмите, проблеми, които са особено актуални и слабо изследвани на този етап дори в развитите пазарни икономики.

Най-пълно и последователно научните идеи на кандидатката са представени в хабилитационния ѝ труд „Зелени възможности и проблеми на обратната логистика” (публ.1.1.), както и в (публ. 2.1., 2.4., 2.6., 3.3. и 3.4). Научната цел на авторката е да представи и анализира основни „зелени” аспекти в теоретичното интерпретиране, изучаването и практичестото използване на обратната логистика, а формулираните от нея задачи се свеждат до: прецизиране на терминологията, свързана с устойчивостта, екологичните и „зелени” аспекти в бизнеса и логистиката, разкриване на възможностите на фирмите от въвеждането на обратната логистика, анализ на „зелените” ползи и препятствия пред обратната логистика. В чисто практически план обратната логистика се изследва чрез практиката на определен брой фирми от регион Пулия, Италия, като изводите, направени от авторката имат своята препратка и ориентир към дейността на българските фирми.

Монографията съдържа три глави, увод и заключение, като в глава първа „Същност и характеристики на обратната логистика” доц. д-р В. Димитрова използва дескриптивния подход и този на проучването на вторичните данни. Главата е обособена в три части, които разглеждат зараждането, обхвата и съдържанието на обратната логистика, както и натрупания европейски опит на редица фирми да я превърнат в силно конкурентно предимство на пазара. Авторката констатира, че литературата и данните, свързани с обратната логистика, са изключително оскъдни, но значението ѝ за стратегическото развитие на логистиката като цяло нараства с всеки изминал ден. Обратната логистика допълва съдържанието на цялостния подход на директната логистика, който разглежда производствения процес като кръгова затворена система за рециклиране, събиране на отпадъци и повторно производство. Причините за подобен обхванен подход зависят в голяма степен от спецификата в дейността на фирмата, но те могат да се обособят до няколко основни, сред които: рязкото намаляване на природните ресурси, практиката на връщането на търгувани стоки, стоки с възможност да бъдат поправени, излезли от употреба стоки и такива с приключил жизнен цикъл. Често пъти приоритет на обратната логистика е и намаляването на екологичния риск за всички стратегически партньори. Когато фирмите насърчават и контролират екологичната си ефективност по хода на обратния логистичен поток, те стимулират и развитието на „зелената” логистика. Мотивите на фирмите за обратна логистика са както икономически, така и екологични: от

опазването на околната среда, през благоприятни ефекти върху печалбата, до разширяването на практиката за обслужването и задоволяването на нуждите на клиентите. В практиката на ЕС се разширява и законодателната инициатива, като основен инструмент за превенция, повторно използване, рециклиране, ресурсна ефективност и разработване на стратегии за ефективно използване на първичните ресурси е разширената производствена отговорност и директивите, свързани с нея. В този смисъл осъзнаването на обратната логистика като част от фирмената стратегия е своеобразна законова принуда, нов вид бизнес, към който фирмите следва да се отнасят особено внимателно и сериозно, независимо, че на този етап липсата на подходяща метрика за измерването и контрола ѝ омаловажава нейното масово използване.

Използвайки дедуктивния подход за изучаването на общото (екологичните управленски системи) към частното („зелените“, възможности на обратната логистика), глава втора разглежда същността и характеристиките на екологичните управленски системи. Същността им се свежда до система от политики и процедури, определящи начина на оценяване, управление и проследяване на влиянието на организацията върху околната среда. Анализират се предимствата на двата утвърдени стандарта от средата на 90-те години на XX век – европейската система за екологично управление и одит и международния екологичен стандарт, като се прави и извода, че двата стандарта се допълват, но могат и да се заменят един с друг. Прилагането им от страна на фирмите придава ново значение на процеса на производството, трансформирайки го в „зелено“ производство. То гарантира пълно усвояване на използваните суровини при спестяване на електроенергия и последващо ефективно оползотворяване на отпадъците. (в т.ч. на токсичните) В този смисъл управлението на „зелена“ логистична верига е нова функция на фирмата, свързана с прилагането на принципа за „затваряне“ на жизнения цикъл на продукта – от проектната идея до прилагането на подходящата форма за обратна логистика при осигуряването на транспорт, снабдяване и опаковане със „зелен“ характер.

Анализираната от автора концепция е апробирана чрез анализа на „зелените“ резултати от дейността на три фирми в регион Пулия, Италия в третата, последна глава от монографията. Чрез анкета от 25 въпроса и интервюта с мениджъри и представители на администрацията от региона, авторката си поставя задачата да оцени ефекта от прилагането на „зелената“ логистична верига, доколкото индустриалното обединение в Италия определя „зелените“ технологии и иновации като фактор, определящ насоката на развитие на националната производителност през следващите години, а страната е и първенец сред страните от ЕС-28 с 163 млн.т. отпадъци, в т.ч. органичен боклук. В сферата на рециклирането работят 6 245 фирми с 39 хлд. заети. Страната е на трето място по брой на регистрирани фирми с европейски сертификат, а две трети от общинските администрации прилагат екологични критерии в своята дейност. Примерът от дейността на трите проучени фирми дава представа за възгледите на средните италиански фирми по отношение на прилагането на обратната логистика, за основните предизвикателства и

възможностите, които тя дава за реализацията на стратегическите им цели. С много от изводите, които се правят в края на изследването, авторката би могла да бъде изключително полезна на българските фирми, които свързват бъдещето си с подобни цели на развитие.

Втори научен акцент в изследователската дейност на доц. д-р В. Димитрова е изследването на кръговия характер на съвременната пазарна икономика в смисъла на нейната непрекъснатост, взаимна обвързаност и безотпадъчен характер. (публ.2.1., 2.2., 2.3.) Проблемът възниква още през 70-те години на XX век във връзка с концепцията за устойчивото икономическо развитие, възникнала във връзка с преексплоатацията на природните ресурси в глобален мащаб. В колективната монография „Иновативни модели за кръгова икономика”, където участието на Димитрова е в рамките на две глави, увод и заключение, авторката показва отлична информираност и убеденост в представянето на тезата си за значимостта на теоретико-практическия подход за кръговия характер на икономиката и процесът на нейната нова правно-нормативна регулация. Безотпадъчната икономика има тясна връзка с идеята за „зеления” растеж и модерните екоинновации, която връзка авторката изследва и в чисто практически план на примера на устойчивото развитие на туристическия сектор в България в комплекс „Зл. Пясъци”–Варна. (гл.4) Проучването и използването на ефективни и иновативни методи за управление на хотелите, рециклирането на определени отпадъци, намаляването на консумацията на електроенергия и др. мерки могат да намалят и подобрят въглеродния отпечатък, както и други екостандарти, които все още не са задължителни, а се основават на добрата воля и желание на управителите и собствениците на хотели. Проведеното изследване отчита един от най-широко използваните екостандарти – индикаторът „въглероден отпечатък”, който авторката измерва за 25% от хотелите в комплекса. Функционалната единица, приета за измерването е „нощувка в стандартна стая”, която е диференцирана в три различни фази – подготвителна, основна и финална. Резултатът е 72.5 кг CO₂ еквивалент за една нощувка на стандартна стая, като най-високото тегло се наблюдава в основната фаза – консумация на електроенергия. Формулирани са редица препоръки, които биха подобрили величината на този стандарт в бъдеще.

Подобно изследване авторката прави и в друг приоритетен за българската икономика сектор–винопроизводството (публ. 2.3.) Устойчивостта на виното може да се измери чрез вредните емисии на въглероден двуокис и авторката провежда проучване на три фирми-производителки на вино в област Варна. Фирмите са със среден капацитет до 300 т. вино годишно. Процесът е диференциран в три основни фази, съгласно концепцията за кръгова икономика – винопроизводство, почистване на използваното оборудване и бутилиране и опаковане. Тук първата фаза е с най-голямо относително тегло, тъй като консумира около 30% от електроенергията и 50% от използваната вода. Направени са интересни и полезни за бизнеса изводи, най-важният от които е, че поради все още невъведени екостандарти във винопроизводството, отрасълът е лишен от участие в редица

програми по мярка 4.2. „Финансиране за преработка на селскостопански стоки” по Програма за развитие на селските райони 2014-2020.

В периода след първата си хабилитация В. Димитрова остава вярна и на първоначалните си научни интереси, които развива и обогатява с публ. 2.5., 2.6., 3.5., 3.11, 3.12., 3.13 и 4.12. Интересни идеи са развити по отношение на логистичната практика на страните от Югоизточна Европа. (публ. 2.5. 3.5. 3.13.) Специално внимание е отделено на партньорството в логистичния мениджмънт и транспортната логистика. Авторът застъпва тезата, че съвременните логистични мрежи в Югоизточна Европа стават все по-комплексни, специализирани и се интегрират успешно в контекста на икономическата глобализация. Едновременно с това са отбелязани и редица проблеми и натрупани негативи, както на микро-, така и на макроравнище. Основната препоръка, направена от автора, е за развитието на практиката за свободен обмен на информация, споделени разходи и данни за продукцията, както и координирани решения за капиталовложения, доверие и репутация. Авторката следи внимателно и развитието на новите глобални тенденции в логистиката (публ. 3.5. и 3.12.), като съвременните насоки на партньорство между ТНК и малките и средни фирми, иновационното логистично развитие и др.

Веселина Димитрова се изявява не само като задълбочен и сериозен изследовател, но и активен участник в живота на университета и града. В сътрудничество със свои колеги, тя участва в издаването на три учебника – Европейска икономическа интеграция, Международен икономикс и Стопанска логистика, съответно с глави 16, 9 и 3. (публ. 5.1., 5.2. и 5.3.) Научната компетентност в посочените направления на икономическата подготовка ѝ дават възможност да запознае и насочи студентите към най-новите тенденции и процеси на избраната учебна проблематика и да ги ориентира към значими теми при избора на дипломни и магистърски тези.

Заслужават внимание и трите публикации, двете от които на английски език, свързани с усилията на гр. Варна да бъде номиниран за културна столица на Европа. Те са свидетелство за гражданската ангажираност на Димитрова да представи по най-добрия начин културното и научно развитие на своя роден град и да даде своя принос за неговото популяризиране и влияние в Европа и света.

Внимателният прочит на представените публикации дава основание за оценката и формулировката на основните научни приноси на доц. д-р Димитрова, които могат да се диференцират и обобщят до следното: *Теоретични приноси:* 1. Авторката е един от първите български икономисти, които насочват вниманието на теорията и практиката в българските условия към един особено актуален и значим проблем на фирменото развитие – ролята на обратната логистика като елемент на стратегическата фирмена политика и съвременен конкурентен фактор от социално-икономическо и еко значение. 2. Чрез обстоятелствата и детайлна теоретична интерпретация на връзката между обратната логистика и „зелените” аспекти на устойчивото икономическо развитие се установява, че тяхното

единство и взаимовръзка усъвършенстват и обогатяват представата за съвременната икономическа ефективност на фирмите и тяхната социална и екологическа отговорност пред обществото. 3. Направен е сериозен исторически и сравнителен анализ на концепцията за екологичните управленски системи, който установява пряка, дългосрочна и взаимна връзка между екологичните управленски системи и „зелените“ логистични вериги. 4. Съвременната концепция за кръговия и безотпадъчен характер на пазарната икономика е теоретично обвързана с идеята за „зеленото“ устойчиво развитие и ролята на екоиновациите в икономиката. Теоретичният анализ е подплатен с богата информираност на нормативната база, приета в ЕС, която утвърждава кръговият подход към икономиката като един от философските принципи на съвременното икономическо развитие. Доказана е и необходимостта от въвеждането на екологични инструменти и стандарти за оценката на кръговата икономика, особено в някои нейни отрасли като туризъм, винопроизводство и козметика. *Практико-приложни:* 1. Идентифицирани са характеристиките на обратната логистика в дейността на три фирми в регион Пулия, Италия, като резултатите от проучването са представени пред членовете на Международната асоциация по обратна логистика. 2. Публикувани са получените резултати от прилагането на модела на кръговата икономика в сектор туризъм–комплекс „Зл. Пясъци“ и по-специално стойностите от измерването на въглеродния отпечатък на хотели с 4 звезди по методиката на „оценката на жизнения цикъл“. Предложени са и съответни препоръки за ускорено внедряване на принципите на кръговата икономика както в туризма, така и във винопроизводството. 3. Апробирани са методики за екологично оценяване дейността на фирмите – анализ на материалните потоци, анализ на водния отпечатък, анализ на екомаркировката и стандартите, като са предложени и конкретни модели при създаването на устойчив екобизнес.

Посочените приноси дават основание за категоричното становище, че представените научни публикации представят кандидата като задълбочен и сериозен изследовател и преподавател, който успешно съчетава отличната си теоретична подготовка с добро познаване на състоянието и развитието на практиката и може да бъде изключително полезен със своите идеи, препоръки и съвети както на бизнеса, така и на своите студенти – бъдещи икономисти и предприемачи.

Важен фактор за успешното научно ориентиране и развитие на доц. д-р В.Димитрова е участието ѝ в редица национални и международни научни проекти, които дават възможност на българските научни работници за усвояване на нови научни идеи и методи, за установяването на полезни международни професионални контакти и за трансфер на чуждо научно знание. За периода 2009-2019 тя участва в шест научни проекта, като същевременно е и научен ръководител на двама докторанта, единият от които успешно е защитил своя докторат на 23.05.2018 година.

В чисто научен план изтеклият период след първата хабилитация на доц. д-р Димитрова може да бъде оценен като изключително интензивен, плодотворен и много

успешен. Тя успява сполучливо да балансира колективното с индивидуалното си научно публикуване, теоретичното с практико-приложното си развитие, преподавателската с научно-изследователската се дейност, както и публикуването на български и английски език. Като препоръка може само да се пожелае този професионален интусаизъм и научна отдаденост да продължи и в бъдеще, от което ще спечелят научната колегия, студентите и институцията, в която тя се изявява.

2. Преподавателска дейност, работа със студентите и научна разпознаваемост.

Доц. д-р В. Димитрова осъществява активна преподавателска дейност, регулирана от утвърдените правила за учебна заетост, утвърдени от АС на Икономически университет – Варна, съответно 450 часа годишна заетост за доцент. Значителна част от преподаването на доц. Димитрова е в специалност „Международен бизнес”, която се води на английски език. Отделно се отчита заетостта ѝ в магистърското обучение на специалността „МИО”, както и участието ѝ в учебната програма на студентите, обучаващи се по програма „Еразъм”. Преподаването ѝ обхваща средно четири – пет дисциплини годишно, което изисква изключително напращане и усилия от страна на преподавателя. Разумно би било професионалните учебни задължения да бъдат редуцирани до преподаване на не повече от две-три дисциплини, в рамките на които тя да реализира оптимално научния си и преподавателски капацитет.

Активното ѝ аудиторно присъствие се допълва и от интензивни контакти със студентите, свързани с консултации, организиране на студентски научни сесии и конференции, както и научното ръководство на дипломанти, магистри и докторанти. Тя познава поименно своите многобройни студенти, следи тяхното развитие по време на обучението им и се старее да поддържа лични контакти и в процеса на трудовата им реализация. Отношенията, които формира са строго колегиални, добронамерени и професионални, поради което доц. Димитрова се радва на уважение и благодарност, както и на висок авторитет сред колегите си и студентите.

Особено силно е научното присъствие на доц. д-р В. Димитрова сред международната научна колегия, където приоритетното ѝ публикуване на английски език я прави широко и обхванто разпознаваема в специализираните научни издания. Доц. д-р Димитрова е представила справка със 70 цитирания, от които 66 са на английски език. Цифрата е внушителна на фона на сравнително скорошното публикуване на нейните трудове, като същевременно прави впечатление, че авторите, които са я цитирали, са от различни националности и техните публикации са в многообразни и разнообразни специализирани научни издания. Колективното ѝ сътрудничество с чуждестранни научни изследователи ѝ дава по-широкия хоризонт и перспектива за възможността от интернационално професионално съизмерване и поставяне на високи научни цели, които тя успешно реализира. Препоръката ми е с придобиването на академичната длъжност „професор” активността и ритъма на професионалното развитие да не отслабват като се

засилят и усилията в консултанската дейност, предвид присъщото за В. Димитрова отлично съчетание на строго теоретични и практико-приложни способности за научен анализ и добро познаване на бизнеса.

Силната професионална изява е относително самоцелна, ако не е съчетана с личните качества на човек с необходимата морална и ценностна система, която го формира като модел за подражание на младото поколение. Доц. Димитрова е представител на онова поколение, което получи своята обща образователна подготовка преди демократичните промени, когато средно образователният модел в България бе все още пример в чужбина, а специализираното си професионално обучение непосредствено след промените, през 90-те години, когато българските ВУЗ-ове, включително и ИУ-Варна, правеха първите си опити за трансфер на утвърдената западна икономическа теория в процеса на преподаването на студентите-бъдещи икономисти. Тези условия се оказаха изключително благоприятни да родените през втората половина на 70-те години на ХХ век, защото бяха възпитавани в трудолюбие, постоянство и усърдие, като в същото време в чисто професионален план те не бяха обременени със старо и ненужно знание, а им се отдаде възможност за активно международно академично присъствие по линията на европейските и американски образователни академични програми. Доц. д-р Димитрова е един от най-добрите примери за реализация на това поколение, което вярва в упорития труд като възможност за лична изява, което е толерантно и уважително както към по-старото, така и към по-новото поколение и което е напълно освободено от национални комплекси или чувство за малоценност. Такива личности са ценен капитал за българското образование и академичната колегия и те трябва да се оценяват и подобаващо стимулират.

В личен план доц. д-р В. Димитрова е изключително дисциплинирана, много работлива и отговорна към своите задължения, инициативна и добронамерена в отношенията си към колегите и студентите, с подчертано позитивно отношение към работата и живота. Тя е дългогодишен член на факултетния и академичен съвет към университета, зам. ръководител катедра „МИО“, сътрудник към общината по проблемите на културното развитие на гр. Варна.

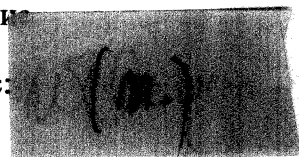
Оценявайки комплексно както научно-изследователските, така и преподавателските и личните качества на кандидата за академичната длъжност „професор“ доц. д-р В. Димитрова, категорично изразявам мнението си, че нейната кандидатура отговаря на всички, а не само на минималните критерии за заемането ѝ. Предлагам на Уважаемите членове на научното жури да присъди академичното звание „професор“, което тя заслужава напълно с досегашното си академично, научно и личностно развитие.

гр. Варна

05.08. 2019 г.

Подпис:

(проф. дин И. Г. Якимова)

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д.ик.н. Тая Горчева –
преподавател към катедра “Международни икономически отношения”,
на СА “Д. А. Ценов” – Свищов,
член на научно жури в процедура

за заемане на академичната длъжност “Професор”
от Доцент д-р Веселина Василева Димитрова, преподавател в катедра
„Международни икономически отношения”
по обявен конкурс
от Икономически Университет – Варна

1. Обща информация

На основание член 4 и член 25 от ЗРАС в Република България, чл. 66 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, решението на Факултетския съвет на факултет „Управление“ (Протокол 2/26.06.2019г.) и съгласно заповед на Ректора на Икономическия Университет - Варна номер РД 06-1841/20.07.2019 г. е назначено жури по конкурса за „ПРОФЕСОР” в професионално направление 3.8. „Икономика“ и научната специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)“. На първото заседание на научното жури, състояло се на 16.07.2019 г. по предложение на участниците съм избрана за рецензент на кандидата за заемане на академичната длъжност “ПРОФЕСОР” - Доцент д-р Веселина Василева Димитрова.

2. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност “ПРОФЕСОР” е обявен за нуждите на катедра „Международни икономически отношения” в Икономически Университет – Варна, а обявата е публикувана в Държавен вестник брой 38 от 10.05.2019, като се посочва професионалното направление 3.8. „Икономика“ и научната специалност - „Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)“.

3. Кандидатът в конкурса - персонална характеристика

Въз основа на приложената професионална автобиография от кандидатката насочвам вниманието на научното жури и на научната общност към следните факти от нейната кариера, които служат като основание за нейното допускане до конкурса, а именно:

- През периода 1995-1999 г. кандидатката получава диплома за „Бакалавър“ в Икономически университет, Варна по специалност „Международни икономически отношения“;
- През периода 1999-2000 г. кандидатката завършва магистратура в Икономически университет-Варна по същата специалност;
- През периода 2000-2004г. се обучава в докторска степен в катедра „Международни икономически отношения“ на Икономически университет-Варна;
- През 2004 г. успешно преминава защита на дисертационен труд в научното направление „Световно стопанство и МИО“;
- През периода 2003-2005г. е приета за асистент в катедра „Международни икономически отношения“ на Икономически университет- Варна;
- От 2005 г. заема длъжност „главен асистент“ в същата катедра, а през 2009 г. кандидатката се хабилитира за доцент и заема тази длъжност и до сега;
- През периода 2009-2019г. води осем дисциплини в ОКС „Бакалавър“ в областта на международната икономика и международния бизнес, като три от тях на английски език. Наред с това преподава и в ОКС „Магистър“, като води осем дисциплини, две от които в дистанционна форма на обучение. Преподава и на чуждестранни студенти (входяща мобилност) в Икономически университет-Варна, пребиваващи по европейската програма „Еразъм“. През 2008г. е гостуващ преподавател и лектор в Университета, Бари в Италия;
- През периода 2000-2018г. извършва специализации в чуждестранни университети, които са финансирани по различни европейски проекти и програми;
- През периода 2002-2019г. участва в множество научно-изследователски и образователни проекти у нас и в чужбина, като в три от тях е ръководител, в пет от тях е научен консултант, а в останалите участва в качеството си на експерт.

4. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове след последната процедура

Броят и съдържанието на публикациите са показатели за количествено и качествено характеризирани на творческите и научните постижения на кандидатката в настоящия конкурс. Общият брой на научната продукция, разпределен по основни видове групи публикации е представен в табличен вид по-долу. От данните в таблицата се налага констатацията, че доцент д-р Веселина Василева Димитрова е разработила **значителен обем научна продукция**, разпределена в различни видове публикации. Внушителен е броят самостоятелните, като специално внимание заслужава научния труд със заглавие „Зелени възможности и проблеми на обратната логистика“ в обем от 163 страници. Степента на зрелост се доказва и от издадените самостоятелни учебници и учебни пособия, което е показателно за това, че кандидатката израства в научно отношение след хабилитацията си за доцент и е напратила достатъчен преподавателски опит.

Видове по групи публикации	Самостоятелни		В съавторство		Общо	
	Брой	Обем в страници	Брой	Обем в страници	Брой	Обем в страници
1. Монографии	3	205	3	73	6	278
2. Студии	1	48	-	-	1	48
3. Научни статии	4	21	9	129	13	150
4. Научни доклади	3	19	10	89	13	108
5. Учебници и учебни помагала	3	79	-	-	3	79
6. Други публикации	3	48	-	-	3	48
Общо	17	420	22	291	39	711

От посочения брой публикувани научни трудове, според обявената класификация, свързаните с конкурса за професор са значителни по обем, в страници, а именно: участия в 6 монографии с обем от 278 страници; една студия с обем от 48 страници; 13 научни статии с обем от 150 страници; 13 научни доклади с обем от 108 страници; три учебника/пособия с обем от 79 страници. Публикациите в съавторство се отличават с достатъчно дялово участие, като разпределението на авторския принос е направено коректно и прецизно. Една част от посочените публикации са на руски и на английски език, като някои от тях са в чуждестранни издания.

В тематично отношение публикациите засягат проблеми, свързани с:

- Иновативни модели на кръговата икономика, вкл. пътна карта за развиване на кръговата икономика;
- Глобализацията - екологичната и социална практика, вкл. глобалните предизвикателства пред развитието екологичния мениджмънт;
- Отворената към промени съвременна икономика, вкл. сътрудничество в логистиката - аспекти от опита на страните от Югоизточна Европа и поуките за България;
- Роля на иновациите за устойчивото развитие на логистиката;
- Развитие на нисковоледния туризъм в Пуня и др.

В качествено аспект оценката на публикациите включва следните основни моменти:

- Избраните теми и свързаните с тях проблеми в статиите, студията и монографиите са интересни (а в определени случаи и нетрадиционни), актуални и слабо изследвани в българоезичната специализирана литература;
- В хода на изследването се прилага сериозен инструментариум, което допринася за прецизност на изследването и изясняване на проблемите до детайлност;
- Коректност при посочване на източниците, почтеност при интерпретирането на чуждите авторски схващания и четотата на разсъжденията при излагането на своите позиции след разграничаване степента на разработеност на изследваните проблеми;
- Участието в колективни научни трудове, вкл. тези с чуждестранно участие, показва способността и уменията на кандидатката да работи в екип и успоредно с това да представя самостоятелните си виждания и научната си позиция по общите проекти.
- Броят на цитиранията са индикация за разпознаваемостта на авторката сред научните среди у нас и в чужбина. Според приложените справки по критериите за оценка на научния потенциал от страна на НАЦИД се доказва, че текетове от колективни монографии, чийто автор е доцент д-р Веселина Василева Димитрова, са цитирани в редица чуждестранни издания, което се приема като добър атестат за качеството на нейната научна продукция. Наред с това са регистрирани и цитирания на нейни самостоятелни публикации на български език, главно от български автори.

В следствие на изложените факти и разсъждения става ясно, че доцент д-р Веселина Василева Димитрова участва в конкурса за „професор“ с достатъчен брой публикации.

които покриват целия спектър от видове научни трудове, при което самостоятелните заемат съществен дял от научната продукция.

5. Количествена и качествена оценка на учебно-преподавателската работа

В приложената документация е разработена справка за учебно-преподавателската работа на кандидатката, според която за учебната 2017/2018 г. тя е имала натовареност в бакалавърска степен от 205 часа аудиторна заетост. За учебната 2018/2019 г. натовареността е била съответно 249 часа. Около 48% от аудиторната заетост на кандидатката се падат на лекциите. През учебна - 2017-2018 година на доцент д-р Веселина Василева Димитрова са възложени учебни курсове и в магистърска степен 55 часа аудиторна заетост.

Основните дисциплини, които са възложени на кандидатката в бакалавърска степен, са: "Международни финанси", "Международна политическа икономия", "Икономически анализ на международните компании", "Международна логистика" и "Международна търговска политика", като някои от дисциплините се преподават на английски език. В магистърската степен тя преподава дисциплините: "Международни инвестиционни проекти", "Икономика на постиндустриалното общество", "Бизнес култура на Балканите" и "Магистърски семинар".

Тук следва да се отбележи и фактът, че доцент д-р Веселина Василева Димитрова е научен ръководител на двама докторанти, което допълва описанието на нейната учебно-преподавателска дейност.

Приложените справки за натовареността и проследяването на учебната на заетост на кандидатката показват висока степен на израстване в преподавателската дейност, за което говори не само броя на дисциплините, които тя е овладяла и преподава, но и фактът, че една част от лекционни курсове тя провежда на английски език.

6. Идентифициране на приносите в научно-изследователската работа

А) Участие в научно-изследователски проекти

Изследователската дейност на доцент д-р Веселина Василева Димитрова намира най-точен израз посредством участието в научно-изследователски проекти. В пакета от документи за участие в конкурса са посочени два научно-приложни проекта, финансирани от Национален фонд за научни изследвания. В тематичен обхват единият

от проектите е свързан с иновационните методи в кръговата икономика, а другият проект засяга проблемите на бизнес културата в немските държави.

Наред с това кандидатката е била член на научен екип и в няколко образователни проекта, както и в екипа на подготовката и провеждането на кръгла маса с международно участие на тема, свързана с развитието на китайската икономика.

Извън посочените по-горе проекти следва да отбележим и участието на кандидатката в няколко международни научни и изследователски проекта, както беше посочено в персоналната характеристика в точка 3. на рецензията.

Б) Научни и изследователски приноси

Приносните моменти, представени от кандидатката в самостоятелна справка към пакета документи за участие в конкурса за „професор“, са разделени в две групи: научни приноси в монографичния труд, подготвен за участие в конкурса, и приноси в останалите публикации.

В общ план с оглед на постиженията в представения самостоятелен научен труд се налага оценката, че се демонстрира строго-научен поглед към изследваните явления в областта на обратната и зелената логистика и силна убедителност в иновативния характер на разработката. **В конкретен план** са изведени и систематизирани приликите и различията между обратната и директната логистика. Развити са формулировки за понятията „обратна логистика“ и „зелена логистика“. Изследвана и дефинирана е структурата на взаимодействие между елементите на обратната логистика и екологичните („зелени“) аспекти за устойчивото развитие на бизнеса, в т.ч. информационните канали на „зелената“ концепция и факторите, съдействащи за превръщането на обратната логистика в „зелена“ логистика. Установено е, че в тяхното единство обратната и „зелена“ логистика водят до пазарно усъвършенстване и конкурентоспособност благодарение на въведени „зелени“ иновации. Наред с това са обосновани причините за изграждане на дизайн на разширена обратна логистична верига, извеждат се причините за успех на обратната логистика и бариерите пред нейното развитие. Направено е предложение за адаптиране на концепцията за обратна логистика към тази за логистично сътрудничество с цел разкриване на потенциала на обратната логистика на микро- и макроравнище и за създаване на интегрирани мрежи за партньорство.

Приносните моменти в научните трудове (извън основната монография) на доцент д-р Веселина Василева Димитрова, свързани с конкурса, могат да се класифицират в три основни групи: теоретични, методологични и практико-приложни.

Теоретичните приноси моменти, установени в конкретните части от колективните монографии и студии с участието на кандидатката, могат да се обобщят в следните основни направления:

- ✓ Дефиниране и анализиране на основните моменти от развитието на кръговата икономика в международен план, както и на постиженията на Европейския съюз в усилията за стимулиране на устойчивото развитие;
- ✓ Описване същността на екологичните управленски системи (EMS) и техния принос за ефективността по отношение функционирането на производствените процеси, за използването на ресурсите и за подобряване на фирмената конкурентоспособност.

Приноси от методологичен характер:

- ✓ Аргументиране на методологически подходи за включване на екологични съображения в традиционните икономическите теории;
- ✓ Проучване на взаимовръзката между икономика и околна среда чрез проследяване въздействието на рентабилни индустриални дейности върху околната среда с цел подобряване на икономическата ефективност.

Към **практико-приложните приноси** отнасяме:

- ✓ Приложение на кръговата икономика в българския туризъм;
- ✓ Аспекти от опита на страните от Югоизточна Европа с цел сътрудничеството в областта на логистиката и възможността България да се възползва от резултатите;
- ✓ Апробирани са методики за емпирично изследване на екологичните управленски системи чрез събирането и обработването на данни за екологичното представяне на фирмите, идентифицирането на системни възможности и критични области.

В публикуваните статии като приносен момент се квалифицира следното:

- Предлага се начин за изчисляване индикаторът „въглероден отпечатък“ (CF) за хотели, разположени в курорта „Златни пясъци“ (България) и се доказва, как анализът на този екологичен показател става полезен за предлагането на управленски и екологични подобрения, за предлагането на „зелени“ маркетингови стратегии за устойчив туризъм в България;
- Проучват се основните фактори, оказващи влияние върху развитието на нисковъглеродния туризъм в региона Пулия, Италия. Доказва се как този вид

туризъм допринася за устойчивото развитие и конкурентоспособността на туристическата дестинация:

- Развива се тезата, че "зелената" логистична верига може да се развива в директна и обратна посока като представлява част от глар. интегрирана логистика. Същевременно тази теза се доразвива, като се обвързва с екологичния риск и представянето на фирмите пред обществото. Разработва се казус от практиката на Южна Италия;
- Изясняват се същностните характеристики на кръговата икономика, като концепция, заместваща модела на линейната икономика. Теоретичните постановки за кръговата икономика се фокусират върху управлението на отпадъците и намирането на пазар за вторично създадените, преработени или рециклирани продукти. Представят се основните работещи стратегии на кръговата икономика и се обвързват с концепцията за обратна логистика.
- Изследва се синергетична връзка "иновации-логистика", която допринася за постигането на устойчивост при функционирането на фирмите в областта на логистиката. Извеждат се основните характеристики на иновациите в логистиката, а именно: колаборация или съпричастност на всички участници в извличането на максимални ползи от логистичните процеси: адаптивност и способност на фирмите да постигнат съвършенство на логистичните процеси и създаване на нови продукти и услуги; устойчивост или търсене на "зелени" концепции в логистиката.

Разработките в останалите тематични направления се характеризират със силно изразена проблемна ориентация, което показва целенасоченост на изследването. В тях се откриват и формулират следните приноси:

- ✓ Обосновава се идеята за постигането на устойчивост посредством генериране на "зелен" растеж. Тя се обвързва с начините за измерване на екологичното влияние върху туризма като цяло, както върху отделни културни събития в определени курортни центрове, какъвто за България е град Варна;
- ✓ Представят се методи от международната практика за изследване на "зелената" иновация, вкл. Калифорнийският индекс за "зелена" иновация (CGII) и Глобалният индекс за "зелена" икономика (GGEI);
- ✓ Изследва се взаимовръзката между "зелената" логистика и обратната логистика в условията на кръгова икономика;

- ✓ Извършва се обзорен анализ на европейските програми за трансгранично сътрудничество в региона на Адриатическо море, като се прави оценка на резултатите по културни проекти, които могат да се заемат и приложат в сфери на действие, каквито са защитата на околната среда, културата и инфраструктурата на България.
- ✓ Изследва се връзката между образованието и културата, ценностите и нагласите към корпоративната социална отговорност в отговор на посланията за развиване на отговорен бизнес.

Следва да се отбележи, че при разработването на темите се откроява проекция на изследваните проблеми към икономиката на нашата страна или на български фирми, което се отчита като достойнство на научната продукция.

7. Критични бележки и препоръки

Като се вземе под внимание изложеното по-горе в учебно-преподавателската и изследователската области се формулират следните препоръки:

- Да се засили активността на доцент д-р Веселина Василева Димитрова в изследователската сфера, като се потърсят нови възможности и източници за финансиране на самостоятелни изследвания, както и формиране изследователски групи, в които да заеме водеща роля.
- Да се укрепи позицията на лектор в рамките на Икономическия университет-Варна, но също така и като се потърсят възможности за разнообразяване на извънаудиторните форми на обучение на студентите – семинари, консултации, научни ръководства и др.

8. Заключение

Обзорът на публикациите, фактите от приложените справки, както и впечатленията от приложените публикации на доцент д-р Веселина Василева Димитрова дават основание да подчертая редица достойнства, с които се характеризира нейната личност и които отличават постигнатите от нея резултати в научната и преподавателска кариера, а именно:

- ❖ прецизност в проведените научни изследвания и подготвените учебни пособия;

- ❖ чистота и ясна линия на разсъжденията, умело боравене с научната терминология и с новаторски изследователски методи;
- ❖ скромен и коректен е начинът, по които са подготвени и приложени документите и материалите, необходими за конкурса, което разкрива почтеността при представянето на научната продукция и на преподавателския опит.

Въз основа на изложената информация и оценки стигам до заключението, че доцент д-р Веселина Василева Димитрова отговаря на всички изисквания по установените количествени и качествени критерии, за заемане на академичната длъжност “професор” по професионално направление 3.8. “Икономика” и научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)“ и препоръчвам на научното жури решението той да заеме посочената академ

12.08.2019 г.

Член на научното жури:

(Проф. д.ик.н. Т. Горчева)

Свищов

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА	
Вх. №	7220-414/23.08.2019

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Виржиния Иванова Желязкова от
Висшето училище по застраховане и финанси - София
на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност “професор” в
Икономическия университет - Варна

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.8. Икономика, обявен в Държавен вестник, бр. 38
от 10.05.2019 г. и на интернет-страница на Икономическия университет - Варна
за нуждите на катедра “Международни икономически отношения”

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед на Ректора на Икономическия университет - Варна (ИУ-Варна) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност “професор” по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)”, обявен за нуждите на катедра “Международни икономически отношения”.

За участие в обявения конкурс е подала документи единствено доц. д-р Веселина Василева Димитрова от ИУ-Варна.

Представеният от доц. Димитрова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Кандидатът доц. Димитрова е приложила общо 70 броя научни трудове, от които 13 монографии и студии, 20 научни статии, 25 научни доклада, 9 учебника и учебни помагала и 3 други публикации.

Приемат се за рецензиране 39 научни труда, разпределени както следва: 7 монографии и студии, 13 научни статии, 13 научни доклада, 3 учебника и учебни помагала и 3 други публикации.

Кратки биографични данни за кандидата

Веселина Димитрова притежава образователната и квалификационна степен (ОКС) “бакалавър” и ОКС “магистър” по специалността “Международни икономически отношения” от ИУ-Варна. Веднага след това продължава в образователната и научна степен “доктор” по същата специалност в същия университет. Още тогава проличава целеустремеността ѝ по отношение на научните ѝ интереси, която в годините се развива в преподавателска и научна работа. В ИУ-Варна Веселина Димитрова израства последователно, като придобива ОНС “доктор”, а в последствие заема академичните длъжности “главен асистент” и “доцент”. Така в продължение на години тя се изгражда като един сериозен преподавател и учен в сферата на международните икономически отношения.

В помощ на стабилната подготовка на доц. Димитрова като преподавател и учен са и специализациите в чужбина - във Франция, в Италия и в Белгия, които тя прави.

Доц. Димитрова е член на академичния съвет на ИУ-Варна и зам.-ръководител на катедра “Международни икономически отношения”, което създава предпоставките, необходим за натрупване на административен опит в университета.

Доц. Димитрова е полиглот. Владее свободно английски, италиански, френски и руски език. Това ѝ дава възможност да ползва източници на тези езици и да обогатява знанията си, които предава на студентите и докторантите, и я прави особено ценен преподавател и учен.

1. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебната и педагогическата дейност на кандидата

За периода от заемането на академичната длъжност “доцент” през 2009 година до сега доц. Димитрова е преподавала по 8 дисциплини в ОКС “бакалавър” и по 8 - в ОКС “магистър”, както на български, така и на английски език. Прави впечатление разнообразието от тематиката, която се разглежда в тези дисциплини: “Международна логистика”, “Икономически анализ на външнотърговското предприятие”, “Митнически режими”, “Международни финанси”, “Международна политическа икономика” и други (ОКС “бакалавър”) и “Икономика на постиндустриалното общество”, “Международни инвестиционни проекти”, “Международен бизнес”, “Бизнес иновации”, “Ресурси и мрежи”, “Бизнес култура на балканите” и други (ОКС “магистър”). Макар да попадат в широкия обхват на международните икономически отношения, тези дисциплини се отличават с голяма специфика, като в някои случаи притежават собствена сложна терминология. Преподаването им от един преподавател предполага и изисква притежаването на задълбочени познания и интердисциплинарно мислене. Доц. Димитрова определено има тези качества. Фактът, че толкова много и разнообразни дисциплини са ѝ поверени от ръководството на университета е най-прякото доказателство за това.

В помощ на учебния процес доц. Димитрова е изготвила общо девет броя учебници и учебни помагала. Тези публикации материализират нейните знания и показват сериозното ѝ отношение към учебния процес и подготовката на студентите в университета.

Доц. Димитрова е научен ръководител и рецензент на дипломни работи на студенти. Това допълва и обогатява педагогическите ѝ знания и опит. Прави впечатление, че в продължение на четири години тя е член на държавна изпитна

комисия в клона на Нов български университет в гр. Варна. Това е признание за нейните авторитет и обективност като преподавател.

Доц. Димитрова ръководи трима докторанти. Единият от тях е успешно защитил ОНС “доктор”, останалите двама все още следват, като особеното е, че единият от тях има и друг научен ръководител. Опитът от съвместната работа с друг преподавател като научен ръководител на докторант е изключително ценен, тъй като развива способностите за работа в научен екип и менторските умения.

Доц. Димитрова притежава преподавателски опит и от работата си към университета Алдо Моро в гр. Бари, Италия, а също така и като преподавател на студенти, които извършват мобилности в рамките на програма Еразъм+.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

От представените и приети за рецензиране за целите на конкурса 39 публикации на доц. Димитрова, 17 са самостоятелни, а 22 са в съавторство.

На първо място по значимост за конкурса е безспорно самостоятелната й монография на тема “Зелени възможности и проблеми на обратната логистика”. Това е труд, посветен на един специфичен, но същевременно изключително важен въпрос. Доц. Димитрова разглежда обекта на своето изследване стегнато и едновременно задълбочено и детайлно в рамките на монографията. Изложението е последователно и много добре структурирано в три съразмерни глави. Авторът първо представя същността и особеностите на обратната логистика. След това обръща внимание на значението на екологичните управленски системи за обратна логистика. Накрая логично анализира “зелените” аспекти на обратната логистика, като ценното е, че това тя прави, като използва реален пример - този на региона Пулия в Италия. Прави впечатление значимият брой източници - общо 118, които доц. Димитрова е използвала за съставянето на този свой труд. Явно е, че тя е много добре запозната с изследванията по избраната от нея тема.

Без съмнение монографията представлява иновативно изследване. Неговата научна стойност се откроява поради факта, че темата е нова, тепърва ще бъде обект на анализи и същевременно е от огромно значение за практиката. Приносът на доц. Димитрова за осветляването на разглежданите проблеми е безспорен и значим.

След това по важност за конкурса се нарежда участието на доц. Димитрова като съавтор в няколко монографии и авторството на една студия. Те са посветени на различни въпроси, които имат отношение към кръговата икономика, екологичния мениджмънт, устойчивото развитие и други. Тези теми имат в някои случаи пряко, в други - косвено отношение към фокуса на обявения конкурс - зелена и обратна логистика. Това е така, тъй като без политика в посока кръгова икономика практически трудно бихме могли да си представим налагането на зелена логистика. Държавата чрез своите механизми е тази, която определя рамката, в която функционират отделните икономически агенти, включително тези, които извършват логистични дейности. Следователно тя би могла да определи стандарти и изисквания и по отношение на тях. В този смисъл считам, че представените за рецензиране глави от монографии и студия допълват профила на кандидата като един учен с разнообразни теоретични и практически интереси, който се стреми да обхване изследваните проблеми от различни страни.

Отделно от тези публикации, доц. Димитрова е автор (самостоятелно и в съавторство) на 13 броя научни статии и на 13 броя научни доклади. В тези свои трудове, също както и в главите от монографии и в студията си, тя осветлява разнообразни аспекти на икономиката, които имат едно или друго отношение към реализирането на "зелени" услуги и в частност, логистични. Наистина немислимо е да се разсъждава за зелената и обратната логистика, без да се обръща внимание на различните политики на държавата в по-широк план. Считам, че именно в това се проявява другият съществен принос на доц. Димитрова - в поредица от свои трудове тя представя многообразните аспекти на

екологичната политика на държавата и на проявленията на нейните последици в бизнеса.

Приносите на доц. Димитрова косвено се потвърждават и от справката за цитиранията на трудове ѝ, която тя е представила. От нея е видно, че, първо, тези цитирания са достатъчни по вид и на брой, за да бъдат изпълнени националните минимални изисквания, разписани в ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане за заемане на академичната длъжност “професор”, и второ, че тя е уважаван и разпознаваем учен сред научната общност, която работи по проблемите, обект на нейните трудове.

Накрая, но не на последно място, трябва да се подчертае, че самото идентифициране на темата за зелената логистика като значим проблем, чието разрешаване ще се търси и в перспектива, представлява принос на кандидата. Изследванията по тази тема и свързаната с нея тематика тепърва ще се развиват, а доц. Димитрова е сред първите, които пишат по нея.

Доц. Димитрова участва в редица национални и международни проекти, като на три от тях е ръководител, което допълва сериозния ѝ академичен и организационен опит.

Освен това, в продължение на 11 години, от 2008 година до момента, тя е член на редакционната колегия на Journal of Sustainable Economy, Inderscience Publishers. Също така за този период е реценцент към Emerald and Inderscience Publishers.

Участието в проекти, в редакционна колегия и като реценцент на международно списание допълват образа на доц. Димитрова като изграден сериозен учен и преподавател.

4. Оценка на личния принос на кандидата

От представените за рецензиране научни трудове по конкурса ясно и недвусмислено се откроява личния принос на кандидата за разработването на

избраната от нея тема за “зелената” и обратната логистика. Това, че част от научните трудове са в съавторство, говори за кооперативността на доц. Димитрова и за способността ѝ да работи в научен колектив, което е много важно качество за всеки съвременен учен.

5. Критични забележки и препоръки

Бих препоръчала на доц. Димитрова да продължи да изследва темата за “зелената” и обратната логистика в по-широк контекст, както и да идентифицира и други подобни проблеми с пряко значение за практиката в нашата страна.

6. Лични впечатления

Познавам доц. Димитрова не само като професионалист, но и в личен план. Тя е изключително способна, отговорна и организирана личност с голям потенциал не само в научната и преподавателската дейност. Пример за това е обстоятелството, че доц. Димитрова е активен гражданин на своя град. В качеството си на такъв тя е консултат по проекта за кандидатстване на града за европейска столица на културата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. Димитрова отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ и на Правилника за неговото прилагане.

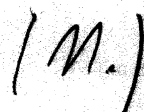
Кандидатът в конкурса е представила значителен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’ и заемането на академичната длъжност “доцент”. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в издания, издадени от международни академични издателства. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната

работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. Димитрова е несъмнена.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на Веселина Василева Димитрова на академичната длъжност “професор” в ИУ-Варна.

22.08.2019 г.

Рецензент:

(проф. д-р Виржиния Желязкова)